

Girona entre cinc rius?

Un projecte espectacular que fins ara semblava un somni s'ha anat concretant i definint al llarg dels darrers mesos fins a assolir unes certes cotes de verosimilitud. Fa unes setmanes, representants de les Cambres de Comerç de Catalunya i de França han aprovat un insòlit document conjunt en el qual reclamen de les administracions respectives la construcció d'un aqüeducte subterrani que permeti transvasar aigua del Roine per abastir l'àrea de Barcelona.

Si s'ha arribat a aquesta avinença tan poc freqüent, és perquè s'ha produït una inesperada confluència d'interessos a banda i banda dels Pirineus. Interessos diversos però que, conjuntats, podrien acabar propiciant l'èxit de l'operació. Nîmes i Montpeller, en efecte, disposen d'una aigua que es perd en el mar i s'adonen que la podrien vendre; Narbona i Perpinyà, al seu torn, voldrien obrir aixetes en el tub gegantí que transportés aquesta aigua, però saben que ningú no l'instal·larà per a elles soles. I Barcelona, finalment, demana aquest cabal per satisfer les necessitats creixents de l'àrea metropolitana que ja no es poden cobrir, com fins ara, amb el Ter i el Llobregat.

D'aquesta confluència d'interessos en neix, doncs, la rara unanimitat a favor del transvasament del Roine: la coincidència entre els qui necessiten aigua, els qui la poden vendre i els qui la volen aprofitar. A partir d'aquí, la prosa vulgar d'aquests pactes utilitaris s'embelleix amb les paraules solemnes dels discursos i dels manifestos: l'aqüeducte, diuen, seria una metàfora de la realitat europea comuna i una mostra de la solidaritat entre les seves regions.

Segons l'estudi elaborat com a document de treball previ, l'aqüeducte prendria l'aigua del Roine prop de Nîmes i la portaria, per Montpeller, Narbona, Perpinyà i Girona, fins a la planta potabilitzadora de Cardedeu. Això permetria, segons s'ha dit, «disminuir el cabal del Ter que actualment es desvia cap a Barcelona» i mantenir sense problemes el sempre inestable equilibri ecològic del riu.

Promeses com aquesta per força han de semblar vanes als escèptics gironins, avesats a veure, en el decurs de la història, tants intents barcelonins d'apropiar-se del Ter: el de 1865, el de 1869, el de 1911, paralitzat per l'acció decidida del marquès de Camps, i el definitivament consumat dels anys cinquanta, malgrat l'oposició massiva de la Diputació, els ajuntaments, les cambres, els sindicats, les germandats, els propietaris i els industrials de la conca del riu. En aquella trista ocasió, els drets dels gironins van ser menyspreats sense cap raó convincent. Ara s'insinua, per primera vegada, la injustícia de la mesura i la possibilitat d'una reparació. Però, si es fes realitat el transvasament del Roine, no tenim cap dubte que hauríem d'entaular una llarga i àrdua batalla per obtenir la devolució del Ter. Potser seria més fàcil i ràpid seguir l'exemple de Perpinyà i de Narbona: obrir directament una aixeta en el tub del Roine i convertir Girona en una ciutat de cinc rius.